

Glasul Satelilor

Gazeta Partidului Țărănesc

SAMANTELUL: Pe un an 50 Lei; pe jum. an
el; pe trei luni 14 Lei; pe o lună 5 Lei.
Centru America 3 dolari pe un an.

APARE IN FIECARE DUMINECĂ,
SUB INGRĂJIREA UNUI COMITET.

Editor și redactor responsabil: Dr. VICTOR
HOTĂRAN. :: REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
:: Arad, Bulevardul Carol Numărul 37. ::

Cum moare nația?!*)

de: G. Breazu.

"Nație" este pentru mine, țăraniul, moare țărăniminea voioi arată, după calea directorului serviciului sanitar, să pățească îngrijirei de sănătatea publică. Dintre molimile (boale lipicioase) se înfăotă căte băntuire și la noi, dar nu ace deosebire între oraș și sat (aceea este mare greșală). De aceea însemnez atât pentru Ardeal și Banat suma morților în anul 1920: Tifos exantematic 1846 morți, 497 morți; febra tifoidă 2676 morți, 334 morți; scarlatină 1641 bolnavi, morți; variola 185 bolnavi 33 morți; răia 754 bolnavi 81 morți; disenteria bolnavi 176 morți; tusea convulsivă (garească) 1858 bolnavi 144 morți.

Înțeles, aceste sunt cazurile ajunse la stîntă doctorilor. Dar noi am voi să cum mor necunoscuții, cei fără idof dela sate!

Alcoolul este în scădere. — Alcoolul crește. „Nu se poate vorbi de stată serioasă.” (Nici aici!) Dar și vede că crește, atât la orașe cât și la sate. Slătineanu arată, în special, că țărani Oltenei au învățat, în timpul Nemților, șesugul fermentării grăunțelor și al hărei și — fabrică ei, alcoolice (beu-spirtoase). Să cărciumele au sporit, ore, deci, încă odată, odată mai mult, monopolul alcoolului, pentru măntuirea ei dela țară.

Paludismul (malaria) a crescut grozav, sururile paludice, secerând la țară mai se combat cu chinină multă, însă în această strănică boală „ai și un erem să rotă”, spune d. Dr. Slătineanu, sumă de 2 milioane 500 mii lei dată rușilor medicamentele, pentru chineni, să cheltuit „numai o foarte mică”, adică nimică toară. Dr. Slătineanu a monopoliu chininei, să o vânză Statul tot el vinde șarea și chibriturile. (Foarte bine cere doctorul! — Notează.) Bulgarii au dat pentru combaterea paludismului (malaria), deodată 3000 franci; apoi anual căte 500 mii lei, căte 10% din darea județeană și 5% din darea comunala; și astfel a dat nația lor de malarie! Noi — noi nu suntem Bulgarii îngășăm pe le sus cu bugetul țării.

Lepra (râia) este sporadică (cazuri prin Mehedinți, Gorj, Valea, Vlașea, Dobrogea și Basarabia. Dar nu a-

vem o șeptenie unde să-i strângem pe leproși, ca să nu mai infecteze lumea, cînd liberi! Însă buget pentru suprapuși avem!

Sifilisul este însemnat după regiune. Acum atenție: Sifilisul a fost tratat în sate, în 1919 în cazuri 25 mii 404; iar alte boale venereice în 8136 cazuri, în total în 33 mii 540 de cazuri, în orașe au fost tratate, în total 24 mii 131 de cazuri). Dar cazurile *ne tratate*, căte vor fi? Mai bolnavi sunt județele: Neamț și Prahova. Pentru combaterea sifilisului să lăseră însă binișor.

Oftica (Tuberculosă) crescă îninț după războiu, a fost tratată, la sate, în 13 mii 331 cazuri. Cătanele bolnavindu-se la oraș, dice boala la sate; pentru aceste cazuri, foarte cuninte, Dr. Slătineanu cere că soldații bolnavi să nu mai fie lăsați acasă pînă Statul nu-i însănătoșește în spitale amuncii pentru ei. Un spital-sanatoriu ar fi de ex. la Nifon (judetul Buzău), dar nu are medic! „Nici un medic nu vrea să meargă acolo”, deși spitalul se găsește în admirabile condiții! De ce nu vrea să

meargă? Li se oferă 650 lei pe lună! Pentru un spital de ofticoși (care stă gol!) nu nu se găsește, în România, un doctor, însă de doctor bun! Nici județele, nici comunele nu contribue! Moară nația, căt poftă, de oftică! Statul, județele, comunele nu găsesc bani pentru țărani!

Conjunctivita granulosă a crescut mult. La Filiași, în Oltenia, este un spital bun pentru boale de ochi; dar stă gol (ca și cel de oftică dela Nifon); deoarece nici un medic ochișt nu se duce acolo cu leafă de 650 lei lunar!

Ca să meargă la țară, doctorul bun trebuie să fie bine plătit. Însă acum medicul de plasă are numai 850 lei pe lună! Cum se va duce, când nu poate trăi? La țară sunt și transporturile scumpe. Rezultatul este — zice d. Dr. Slătineanu — că „medicina rurală nu se face și ce e mai greu, nu se poate face.” Înță, iubiți cetători dela țară: *medicina la țară — nu se poate face!* Vă place această gospodărie a partidelor vechi? Cât pentru transport Dr. Slătineanu „este sigur că ar găsi automobile pe la minister” (p. 44 a raportului) o, dar -- cine le dă dintre boierii ministerelor?

La țară funcționau *agensi sanitari*, regrătuți dintre țărani. Dr. Slătineanu îi lăudă mulți pentru deșteptăciunea lor. Însă mulți au murit în războiu; iar dintre cei

Steaua visurilor „noastre.”

râmași, azi unii prefer să facă cărușie, deoarece ieșea lor este numai 250 lei pe lună!

Dr. Slătineanu cere ca, de urgență, doctorii rurali din sat și să fie bine plătiți, ca să primească și să duce peste sate și a îngrijii de nație.

Datele de mai sus arată că, de mult este deosebit de sănătatea plugarilor. În această privință rugăm, cători să ne scrie cum să le plătești lor; dar mai ales să rugăm că la orice nevoie să ceară autorităților ajutorul și personalul pe care ele sunt date care să îl dea și să nu le slăbească pe autorități până ce nu vor lăsa măsurile datorite. Nici un sat nu trebuie să se lasă plin de boale, fiindcă — „iar și banii”. Pentru sănătatea sătenilor trebuie să se găsească banii!

Tărani și partidele politice.

Cu trei săle și lăudă contact cu alegători, pe timpul propagandei electorale, unui enosător și vine ușor de a se pronunța asupra rezultatului alegerii.

In alegera recentă dela Ițeu, Partidul tărănesc, cu toate mijloacele sale extrem de modeste, n'a lăsat neumblate decât foarte puține comune.

Constatarea facută este că curentul era foarte favorabil cînd datul partidului tărănesc: înțeleptul patru Nicolae Adam.

N-am auzit un om să vorbească do-pre guvern și cine grăia ceva, nu de laudă grăia. Până în noaptea de Sâmbătă, 27 Mai, lucările au mers normal, regulat. În acea noapte, până în zori, au zburat automobilele, tulburând linisteasă pasnicelor sate cu surături stridente. Liberalii în sinistrul noptei își plâmădeau alesul. La ziua, toti primarii, toti președintii de votare, toti simbrișii, coadele de topar erau în posesiunea ordinelor...

Votarea s'a făcut în liniste.

Aderenții Partidului național ardeleani votau cu insuflețire, restul alegătorilor, stăteau molocii, tacuți. Să te citea pe față o urmă de temere.

Erau tăraniști. Se fereau oamenii de a se afirma de teama urmărilor. Despre liberali nu stim nimic, ei par că nici n'au existat. Să fi fost prin rândurile celor tacuți?! Poate! Dar ei erau cu guvernul, de cine să se teamă?!. Din contră, trebuia să facă sgomot...

A! Este ceva. Se sănătatea aproapele lor. Stiu în ceea cei lor că votând cu Partidul boeresc, fac un rău și lor și aproapelui lor, și au că prin acest vot se izbostește în viitorul copiilor lor și totuș o făccau. De ce? Fiindcă nu are trezită în el încă conștiința civică (cetățenească). El nu stie că în acel vot îi stă mântuirea. El vede o hărție și crede că atâtă este tot.

Aude că unii vreau binele multimei, dar lui, acest bine, tot i-l au făgăduit și de sosit nu-i-a mai sănătate.

Frate tărane, ați și tu dreptate. Te-ai mintit poliției, și-ai bătut chiar Joe de tine.

A pierdut încrederea în cuvântul lor.

Îl privești pe orator (vorbitoar), ca pe un actor, (teatralist), râzi când este de râs și te trăc fiori când îți spune un cuvânt mai ascuțit. Dar de susținutul tău, nimic nu se mai lipșește.

Ce este de făcut? Te-ai întrebat vreodată?

Nu! Sa-ți spunem noi, frate tărane. Toate partidele luptă pentru interesele lor. Prin oamenii care le compun se garantează fantele lor, nu prin programul care vine să îl spună ca pe o poezie frumoasă. Tu n'ai avut partidul tău până acum. Noi te-a petrecut să auzi că ai. De ce nu-ți ajută?! Te temi de prigoană, sau nu-ți înțelegi? Am vrea mai bine să stiu că nu ne înțelegi de căt să te auzim că te temi. De nu ne înțelegi ne vom căzni să ne facem înțelești. Să nu este aşa de greu. Îți vom trimite mai des foile noastre, vom veni mai des pe la tine.

Dar de te temi, lucrul este mai greu.

Clasa cetoasă va căuta să speculeze această slabiește a ta și vei rămâne iarăs rob, din cauza lipsii tale de hotărâre.

Lasă-tea, frate tărane, înămna pe toti ai făti la unire sub steagul partidului vostru și portiți la luptă alături de d. Mihalache. Fiindcă numai așa prin voi se pot săruri legi drepte și pentru voi.

C. S. PETRESCU.

Acțiunea opozitiei a început

Ce face guvernul?

După întrevederile dintre fruntașii Partidului național și acela ai Partidului tărănesc, în urma cărori s'a făcut cunoștația între lupta comună în contra guvernului liberal, fruntașii Partidului național au luat contactul și cu fruntașii celorlalte partide din opozitie, urmărind astfel două lucruri, care duc la același scop și anume: întrunirea într-un priu bloc a opozitiei din provinciile unite și apoi întrunirea într-un mare bloc a întregiei opozitii din norile provincii cu cea din vecinul Regat.

N-are vestește, că în acest scop o întrunire a sefilor și fruntașilor partidelor de opozitie a fost convocată la bâile Sovata (în Ardeal), unde va fi întocmit programul de acțiune (nume) al campaniei pentru răsturnarea guvernului liberal, dezvăluirea (imprestierea) Parlamentului și alegerea altor Camere sub garanția de libertate a tuturor guvernilor neutralizați, adică format din mai multe partide politice.

Guvernul a început să se gândească series de proiecte de legi pe care de gând să le prezinte Parlamentului la toamnă. Graba guvernului de a se gândi la aceste proiecte de legi e în strânsă legătură cu lucrarea de încheiere într-un bloc puternic ce a fost începută în rândurile partidelor din opozitie. Guvernul voestă să dovedească

tarei că, departe de a se infrița de campă răsturnare ce î-o pregătește opozitia, e să-și urmeze planul făcut dela început schimbarea Constituției (legea legilor) și introducă o legislație administrativă și electorală nouă.

Astfel, cele trei comisiuni parlamentare și schimbarea Constituției, pentru reforma administrativă și pentru desăvârsirea reformei de guvern, liberațile și-au început lucrările, dar răsuorii că barbații cei mai de seamă ai Imediului și spre pildă fostul ministru Toma Ștefan vor cu nici un pret să conluerze cu comisjoni.

Cea mai mare greutate pentru guvernul îl formează Ardealul și Banatul, care provin comisia pentru schimbarea Constituției sunți zisă prin domnul general Mosoianu și Cosenzănd adevărați cunoșători de legi și aceste vineți sunt în opozitie și nu recunosc Parlamentul liberal dreptul și calitatea de Constituție unde mai puțin, că toate partidele și grupările opozitie, dar toate, declară în mod sărbătorit acest Parlament, așa cum a fost ales el, nu fi socotit drept Constituantă.

Se vede dar că mințea guvernului, deși înțeptul unor călduri cantelești, de a întări forțele, e menită să ramână fără nici un rezultat.

În jurul declaratiilor d-lui deputat V. Goldiș

— Constatare și răspuns. —

D. Vasile Goldiș, fost ministru și actualul deputat al cercului electoral Peceia (jud. Arad), într-o declarație făcută gazetei „Luptă” din București între altele a spus:

— N-ai nu-șă închipe cineva că de primejdioasă este politica liberalilor. Pentru mine, felul de a guverna că liberalii nu au seamă, îl socotesc ca o crudă amâgire. Într-adevăr e sărat, că eu reprezintă Ardealul și în partidelor noastre propriu de vedere care îndea spre o colaborare cu liberalii. Socoteam chiar la un moment dat, că partidul liberal este singurul partid cu care noi putem să trebue să colaborăm (lucrăm împreună). Astăzi am ajuns la convingerea, că liberali sunt singurii cu care colaborarea este definitiv împribilă, (cu neputință).

Ei care personal considerăt (socoteam), că o înțelegere cu tăraniștii nu-șă are nici o legitimitate, adică n-are nici un rost, văd astăzi mai acceptabilă (de primă) o astfel de colaborare decât una ardeleano-liberală.

Regret (în)pare rău) deceptia (amâgirea) încrezătoare, dar nu mă pot opri de a mi-o manifesta (arăta).

Din declarația aceasta a lui Goldișiese la îveșlă, că d-sa a fost la noi singurul care voia ca să lege politica partidului național de carul politic al urgișilor liberali.

Liberalii, setosi și liniști după bogățile noastre n-am eruțat jertfe pentru că momind pe unii dintre conducătorii partidului național, încești să abată de grabă turma de oia la stâna liberală, și de să le mulgă până la sânge și să le lăundă până la piele.

D. Goldiș găsind împotriva la o parte din conducătorii partidului național, declară acum că-i pare rău de această nereușită. Totodată să declară, că acum să a convins că o înțelegere de urmă lucrare cu tăraniștii e mai de primă decât una cu liberalii.

Dar d. Goldiș, pentru că să-și împlânească stăpânii dela Banca Românească, săgăduște, împreună cu acestia Partidului Tărănesc împreună cu d. Goldiș prezintă „regătenilor” Ardealul și Banatul ca stând sub dictatura Partidului național, fără voimă căruia Ardealul și Banatul n-are voie să se miște, să rădă, ori să plângă.

D. Goldiș nu-șă poate ascunde săpătul că Partidul național a primit condițiunile de a se lăsa slobodă extinderea și înființarea Ardeal și Banat a organizaților naționale.

Pentru linistirea lui Goldiș să nem să rămăne, că noi dacă ne bucurăm de înțelegere între partidul nostru și cel național o împreună lucrare împotriva guvernului tăraniștii ardeleni și bănățeni îțelgem să îngemuchiem pentru că să îngăduim să trăim pe acest pământ. Prin să o știe d. Goldiș și toți prietenii săi pentru înțelegere în politică noi nu înțelegem odată cu capul nu vrem să iertăm fie că un grăunte de înștișar din dragostea și încredere și drepturile tăranișilor pe care noi mai mult de căt orice vine să repăram cu cinste și vrednicie.

Ca să se știe!

Inmormântarea lui T. Ionescu

Vineri s-a săvârșit la Atheneu în București D-zeasă pentru inmormântarea lui Ion Ionescu. Suveranii au fost reprezentați Prințul moștenitor. În jurul catafalcului au luat loc membrii guvernului și fruntașii din țară, cari au depus cu toții coroane.

La orele 4 corul Operei a intonat mase nebrui „Atmorul Ze'lor” de Wagner, apoi polul primat, urmat de arhimanul și a sfintit corpul răposatului și a rostit o înțelită cuvântare de adio. Au vorbit apoi înțelești Ionel Brătianu în numele guvernului, Ferchide, președintele Senatului, în Parlamentului, iar d. Maniu în numele Partidului național a exprimat părerea de rău și pierdere a bărbatului politic care a fost și din stins împărat pentru întregirea națională.

După ce cuvântările au suat sfârșit tele pământești ale lui Tache Ionescu, dusă la Gara de Nord următoare fiind de public și, de aci, ele au fost transportate naia, unde să a facut inmormântarea.

Liberali nimicesc tovărășiiile.

• Loviturile pe cari liberali le dă tuturor instituțiilor economice din țara peșteru a slujii capitalului lor, transformându-le în instrumente politice de corupție sau de presiune, se în lant urmărind sau stăpânirea lor prin oameni devotați partidului, sau nimicirea lor în caz de împotrivire la aceste încercări.

Înțâi au încercat de a nimici „Banca Agrară” dela Cluj. Lovitura aceasta — asigură confrății dela Cluj — nu va reuși.

O altă încercare îndrăzneață este aceea de a pune mâna — prin teroare administrativă — pe Casa Centrală a Cooperăției și Improprietății din vechiul Regat. Astfel, la congresul delegaților băncilor populare și federalelor, care a avut loc la București, partidul liberal și-a impus candidații săi în consiliul Centralei băncilor populare, candidații aleși de delegații cari nu erau alțevea decât oameni prefeților, trimisi acolo prin terorizarea satelor.

Dar, cîntreia îndrăznelej au atins-o liberali când au poruncit agentilor lor electorală să alunge de la congres pe domnul Spănieanu și Lt. Popescu, deputat și vechi cooperator și pe d. I. Mihalache, fost ministru de domeniul, unul din promotorii cooperăției și președinte delegat al federalei Topoloveni. Astfel, acești oameni sunt îndepărtați dela muncă pentru care s-au devotat o vîță întreagă și înlocuiri cu agenti electorală.

Partidul liberal după încercarea de a nimici neutralitatea finanțieră a marilor instituții economice, vrea să nimicească și pe acela a satelor pentru a-i supune politicei pe căre o face. Dar, o țară nu poate fi supusă în întregime de un partid — ea va răspunde puternic.

Tăgani fiți cu ochii în patru!

Au început exproprierile și cu aceste și jocul tuturor afacerilor pentru a îndosi sau împuțina părțințul exproprijabil. Avem stiri că se întrebunțează toate mijloacele pentru a vinde pământ exproprijabil (ce urmează să fie împărțit).

Așfel primim spre publicare următoarele rânduri:

O seamă de proprietari de moșii din cuprinsul Ardealului și Banatului, moșii, ce căd sub exproprie, au început a vinde parti din moșii, la oameni singurații, în parcele mai mari sau mai mici. Prețul de sine înțeles, că e mult mai urecat, decum lasă legea. Vânzatorii sunt mai toți unguri, împăratul român, vânzarea o mijlochește, ducându-ni-se spune, moșii domnii de-a noștri, care nu sunt prea străini de chestile în legatură cu exproprierea...

Ce urmări poate avea această stare de lucruri? Ciroșii unguri, se prea poate, că după vânzarea moșilor se duc peste graniță în Ungaria, cu sume enorme de lej românești. Când va veni la rând adevarata expropriere a moșilor acestor groși, se ia de bază starea moșiei din anul 1918. Așa spune legea. Moșia era atunci a grofului, prin urmare se va expropria, chiar și dacă cineva ar fi cumpărat loturi mai mici din moșie, și acele loturi ar fi fost pe vră căle oarecare întabulate pe numele nouului proprietar, care a plătit pământul cu bani grei.

Atragem deci băgarea de seamă a oamenilor noștri dela sate, să nu cumpere loturi de pământ, dela proprietarii de moșii, cari căd sub exproprie. Organele guvernului ar trebui să vegheze împotriva celor ce în felul acesta ocolește legea. Iar acei slujbasi, cari dau ajutor la astfel de vânzări, să fie trași în cercetare și aspru pedepsiti. Dacă sunt Români, trebuie pedepsiti mai tare ca niste străini, fiindcă lucrează contra intereselor neamului lor. Cerem cercetare în toate aceste cazuri. Consilieratele agricole, din toată lata, trebuie să fie la datorie!... Alteori unde ajungem?...

Răvaș din Banat.

Din CĂPĂLNĂS.

In cursul lui Iunie c. a avut loc în Capălnas (jud. Caraș Severin) alegerea de primar în locul fostului primar, care și-a dat abdicarea din cauza unor neînțelegeri, cu secretarul comună. Prințo rugare semnată de 50 alegători am cerut domnului primător să-l candideze de primar pe fruntașul Ioachim Iștoe.

In zina alegerei, după o frumoasă vorbire rostită către alegători d. primător a declarat că dsa fînd de puțină vreme între noi nu ne cunoaște oamenii și de aceea roagă ca vîitorul primar să fie ales din cei mai vrednici și cinstiți și care să nu petreacă vremea prin căreiume.

Dsa publică numele candidaților: Anghel Tărlie (gura viejei), Ioachim Iștoe (doritul de popor) și Matei Bulzan. Alegătorii într-un glas aclamau pe Iștoe, afară de doj bețvani cari ameliți de răchită strigau numele lui Tărlie. D. primător, împotriva voinei generale declară de primar ales pe A. Tărlie. Protestările sgomotoase ale poporului nu mai contineau. D. primător a amenințat poporul căl va împrăștia cu forța jandarmilor dacă nu pleacă fiecare la casa sa.

Așa s'a făcut „alegera” de primar în fruntașă comună Capălnas de pe valea Murășului.

Vă rugăm, dle redactor, să publicați jalba noastră în gazetă ca să afle și cei de sus, deoarece am dorit ca în schimbul jertfelor mari de bani și sânge, pe cari de altfel noii bucurios le-am dat și le-dăm pentru iubita noastră Patrie, — am dorit să ajă-se dea și nouă bietilor tăranii drept de vot mai liber barem la alegerea de primar, ca să cunoaștem barem un strop de democrație și barem cu ceea să ne putem și noi să făcă înaintea străinilor.

UN MARTOR OCULAR.

*

E foarte trist și dureros ce ne serie mai sus fratele din Capălnas. Să să te mai miri când în fiecare săt ușoară neînțumiri, cari te pun pe gânduri? — Însemnăm la răboi numele domnului primător dela Birchiș, deoarece nădăduim că în curând să-i putem freca un pic de piper sub nas.

Deținătorii de liste de acții a gazetei „Glasul Satelor”.

Păbă cămăi jos numele detinătorilor de liste împărtășite în vederea emisiunii (subscrierii) de acții pentru „Glasul Satelor” cu rugămintea că toți acești detinători să binevoiască și ne trimit de urgentă aceste liste în plie (cuvertă) recomandat precum și sumele de bani ce au încasat.

1. M. Vasilescu, f. deputat 5 ex. (liste) nr. 1—5. 2. C. Tuțu 5 ex. (liste) nr. 6—10. 3. I. Stanca 5 ex. nr. 16—20. 4. I. Mariș 5 ex. (liste) 21—25. 5. C. Teodorescu 2 ex. (liste) 26—27. 6. Dr. V. Hotărăan 6 ex. (liste) nr. 28—33. 7. V. Crișan 1 ex. (liste) nr. 34. 8. N. Adam 3 ex. (liste) nr. 35—37. 9. Gh. Popovici 5 ex. (liste) nr. 38—42. 10. Gh. D. Bumbăști 3 ex. (liste) nr. 43—45. 11. I. Modreanu, Deva 2 ex. (liste) nr. 46—47. 12. I. Mihai 1 ex. (liste) nr. 48. 13. I. Sănzian, Hateg 3 ex. (liste) nr. 49—51. 14. I. Păcurar, Băile 2 ex. (liste) nr. 52—53. 15. I. Mihai, Băile 1 ex. (liste) nr. 54. 16. V. Serban Dobro 2 ex. (liste) nr. 55—56. 17. I. Micu, Baia-de-Criș 1 ex. (liste) nr. 57. 18. S. Oprean, Cluj 2 ex. (liste) nr. 58—59. 19. Secret. gen. al Part. Tăr. București 2 ex. (liste) nr. 60—61. 20. I. Pău, Cernăuți 1 ex. (liste) nr. 62. 21. Dr. V. Suciu, Radna 1 ex. nr. 63. 22. N. Cristea Măndruloc 2 ex. (liste) nr. 64—65. 23. P. Dărăla, Covasna 1 ex. (liste) nr. 66. 24. M. Dragos, Curtici 1 ex. (liste) nr. 67. 25. I. Mizes, Hălmagiu 1 ex. (liste) nr. 68. 26. C. Fărcaș, Plesciu 1 ex. (liste) nr. 69. 27. S. Dorca, Plesciu 1 ex. (liste) nr. 70. 28. L. Igrășan, Sebeș 1 ex. (liste) nr. 71. 29. Gh. Ispravnic, Curtici nr. 72. 30. D. Mihai, Macea 1 ex. (liste) nr. 73.

(Vă urmă).

ȘTIRI.

CALENDARUL SAPTĂMÂNEI.

Iulie, 31 zile.

Ziua	Calendar		Numele sfintilor și serbărilor	Insemnări
	n.	v.		
Luni	10	27	C. Samson	Mersul vremii: cald.
Martă	11	28	Ciril și Ioan	
Merc.	12	29	(†) Sf. Petru și Pavel	Soarele: răsare la 4 ore 12 m. apuse la 9 și 57 min.
Joi	13	30	Sob. sf. Apostoli	
Vîn.	14	1 Iul.	Cosma și Dam.	La 12 Iul. (29 lun.) lună plină
Sâmbătă	15	2	Vestm. Preac.	
Dum.	16	3	Iacint	Dum. a 6-a d. Rusalia, Ev. Mateiu gl. 5, vîsor. 6.

— Se văstescă în anod oficiul dela București, că serările incoronării perechei noastre regale cari fuseseră fixate pentru 14 August, au fost amâname. Guvernul a făcut cunoșcut la Alba-Iulia, că nu mai e nevoie de o grabă prea mare pentru sfârsirea luerărilor.

— Sâmbătă, la ceasurile 1 după amiază hoți până acum necunoscute au pătruns în ferăra fraților Berta din Arad, furând 2500 lei.

— O fetiță în vrăstă de 8 ani din Grădiștea (jud. Vlașca) înainte cu două luni fusesă mușcată de căine turbat, dar n'a spus nimic acasă despre cele întâmplăte. Acum câteva zile fetiță fu cuprinsă de frigurile turbăre. În drum ea a muscat căiva locuitor cari i-au ajutat calea. Prinsă pe străzile orașului București de către doi polițiști, mica vîțimă i-a mușcat și pe acestia. În drum spre spital sârmâna a murit.

— Pe linia Oradea-mare—Cluj s'a întâmplat o groaznică nemorecire. Elisaveta Popa din Sântețele însoțită de copilașul ei de 7 ani au plecat cu căul trăs de 4 boi spre Fugisorheju. Pe drum amândoi au atipit asă, că la o încrucisătură trebuie să treacă peste calea ferată ei n'au observat trenul accelerat care venea în goană nebună. Trenul a sdobbit parte din urmă a cărului și a ucis femeia. Copilașul de frică și vânzând ce s'a întâmplat cu mainasa, a înebunit.

— În Silezia a avut loc o săngeroasă ciocnire între trupele germane și trupele polone-franceze. Sunt morți și răniți de amândouă părțiile.

— Bajea Națională (București) în luna Noemvrie va înlocui biletele de bancă de 500, 100 și 20 lei.

— În Arad până acum au fost anunțate 8 cauzuri de scăpată.

— Un francez a reușit să producă filmuri de cinematograf vorbitoare.

x INVĂȚĂCEI pentru diferite meserii, ca tăcătușii, covaci, tămplarii, etc., se angajează la Fabrica MAXIM I. VULCU, Arad, str. Col. Paulianu nr. 5.

x PUBLICAȚIUNE. La serviciul de poduri și sosele Arad se va ține în 10 Iulie a. c. la orele 10 a. m. licitație publică pentru șoseaua națională Arad-Săvărsin-Dobra, între km. 29.180—29.520 cu suma de lej 78.000. Proiectul și condițiile de licitație se pot vedea în orele oficioase la serviciul subsemnat. — Serviciul de poduri și sosele, Arad.

x ASILUL DE COPIII DIN ARAD, vînde prin licitație 200 kg. „afrik” selecționat, în ziua de 7 August 1922 orele 12 a. m. Informațiuni dă administrația Asilului, în orele oficioase.

x Toți elevii de liceu, școala medie, școala normală și școala de arte și meserii, cari au depus examen se vor recunoaște numai atunci dacă la începeanța nouului an școlar vor purta capele procurate cu pretul eftin delă firma GHEORGHE MARITA, croitor, din Arad, str. Brancovic (Lázár Vilmos) 1 Palatul farmaciei Földes.

In atențunea cojocarilor, croitorilor, pantofarilor și plăpumarilor!

Articole de Persia, șepci, piei de miel;

skunks, silvchin și torțul de blăei aleș;

vată (pămuță) în orice calitate și cantitate.

LUDOVIC BEREGSZÁSZY

băncărie înregist.

A R A D, strada Eminescu (Deák Ferenc-p.) numărul 35.

Cooperativa pârneveană

din Arad, str. Dorobanților 41 publică concurs pentru repararea edificiului propriu pentru lucrări de zidări, și timchișuri. Ofertele inchise se vor înainta până la 10 iulie a. c. președintelui George Popoviciu str. Dnei Purgly 97.

Arad, 1922 Iul. 3.

CONSILIUL DE ADM.

PLAPUME

Cusute cu mână, din cloth, cachmier și mătăsuri, mare magazin de stofe „ILLIONI”

IOSIF GLESINGER și FIU

ARAD, str. Metianu (Forray u)

Csáki ceasornicar

bijuter

ceasornicarie și bijuterie

atelier special de

I-ul rang de

gravatoare și ceasornicarie

ARAD, vis-à-vis de Primăria orașului, str. Horia (Széchenyi) 1.

Cumpăr aur și argint cu preț urcat.

A sosit la
Federala
, ARADUL
un stoc mare
de mărfuri.

Ghete femeiești.
Ghete bărbătești.
Ghete p. băleți
Sandale cusute și
cu cuie în diferite
culori :: Palării
în diferite culori
și forme, Zefir,
pânzarii.

Mașini de scris

ATELIER SPECIAL P. TOATE MODELURILE DE
MAȘINI :: Accesorii p. orice fel de mașină și multiplicator. :: Hartie și roluri p. mașină și sapirograf.

MIHAI GARTNER

:: ARAD, IN COLT CU STRADA METIANU. ::

Mare magazin de piele și accesorii

B. Ballotari

I. VAS

piele și accesorii. ARAD, Piața Avram Iancu (Szabadság-ter) 5-6.

Pantofărie nouă!

In ARAD, in Palatul Bohus
lângă teatrul „Apollo” în colț,
să deschis pantofărie p. bărbați, femei și copii, unde
se primesc comenzi și se execută reparații cu prețuri foarte convenabile. Execuță și parte de-asupra
de ghete. Cu stimă

IOAN DIRNBECK.

Ioan Kőő Magazin de manufacțură
stofe și broboade de cap.

ASORTIMENT BOGAT. —
PREȚURI AVANTAJOASEArad, Bulev. Regele Ferdinand 1. 3
Filiala Chișineu (j. Arad).

Lemne de foc! Cărbuni de lemn!
Vânzare în mic: Vânzare în mare:
Calea Rădule Nrul 4. Str. Alexandri (Salac) 5a
F R A T I I F Ö L D E S
(mai vântă) Földes și Traub. Telefon 878.

Hotelul și restaurant „PANONIA”

ARAD, BULEVARDUL REGINA MARIA N-RUL 4.

Mare confort, 40 camere renovate și mobilier modern. Bucătărie excelentă; Vinuri excelente de Podgorie. Serviciu prompt. Localul e situat în centrul orașului.

Andrei LEIPNIKER, proprietar.

Un mașinist și lăcătuș

din comuna Lunca, caută aplicare. A se adresa
dilei ZAHARIE DĂMAN, în Lunca, poșta Baia-de-Criș.

Cafeu-Restaurant „PODGORIA”

DIN PARCUL EMINESCU

este prevăzut cu cele mai gustoase MÂNCARI
și BEUTURI; numai seara se servesc mâncăruri calde. În fiecare seară orchestră de I-ul rang.
Roagă sprințul Onoratului Public. — DIRECȚIUNEA.

La LUDOVIC BAUMANN

MARE COMERCANT DE BUTOAE
Arad, Strada Josif Vulcan (Kazinczy) 11se găsește de vânzare BUTOAE începând
de la 15 Litri și până la 100 Litri alții cu

• PREȚURI IEFTINE. •

MAURITIU RUBINSTEIN expeditor, Arad SUCURSALA CURTIĆI.

TRANSPORTURI internaționale, vămuiri de transi-

-sărită.

INTREPRINDERE de transporturi de mobile în ca-

mioane inchise în localitate, în țară și străinătate cu prețuri convenabile.

ASIGURAREA mărfurilor în timpul transportului pe

căile ferate.

EUGEN REISMANN

ARAD, Strada Eminescu Nr. 8. — Telefon: 77.

NUMAI PENTRU VÂNZATORI:

Execuță totfelul de paltoane (rocuri) tesute
din lână pentru femei și fetițe, SAPCI (scutii)
ȘALURI, CIORAPI speciali pentru copii etc.

Concurență cu orice fabrică din țară și din străinătate

DANIEL KOCH

ARAD, STRADA EMINESCU (DEAK FERENC) 42

Execuță aranjamente pentru luminatul cu
electricitate și transmisii electrice și
REPARĂRI cu prețuri foarte ieftine.

E. SCHOR & A. ARONSOHN

ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand 22

TRANSPORTURI INTERNAȚIONALE
SI VĂMUIRIRI.

Adresa telegrafică: SCHORARSOHN Arad. Telefon: 516

WALTTRY,

croitor parisian pentru doamne. Ateliere de croitorie englez și francez.

ARAD, str. 29 Decembrie (Hassinger-u.) Nr. 3a.

Mașini de cusut PFAFF

 gomă CONTINENTAL de Hanovra pentru
bicișete cu prețuri convenabile
de vânzare numai la: WILHELM HÄMMER

ARAD, Piața A. Iancu (Szabadság) 5-6

VÂNZARE DE LEMNE DE FOC

DE FAG și CARPEN, în cantități mari și mici.
CUMPĂRAM FÂN și PAIE.

„DOINA” întreprindere comercială

ARAD, STR. BARITIU (RÁKÓCZY) N-RUL 5.

Proprietar — LIVIU POPA.

Cumpăr brilliantă,

obiecte de aur și argint cu
prețurile cele mai mari.

IOAN GARTNER, Arad.

Str. Bratianu No 2. Pal. Min.

LA MAGAZINUL DE VOPSELE (FÄRBUR)

Vasilie Toma

ARAD, STRADA MATEI CORVINUL NUMĂRUL 6.

se găsește tot felul de vopsele, uleiuri, creme și vă-

nătele pentru vopsit haine cu prețuri convenabile.

MIJLOCIRI DE CUMPĂRĂRI SI
VÂNZĂRI DE CASE PRIN SOC:

„DOINA”

Strada Baritiu (Rákóczi) N-rul 5.

DE VÂNZARE IN ARAD

Restaurant și berărie de I-ul rang; chirie mică, contract de lungă durată, eventual și casă de vânzare.

A se adresa Administrației gazetei.

Fân și paie

in orice cantitate cumpără

„DOINA”

Strada Baritiu (Rákóczi) N-rul 5.

Cumpărăți numai la Federa-

rala cooperativelor sătescă

„ARADUL”

Arad, Piața Avram Iancu